

===== Organizasyonların Yozlaş-
ması =====

:date: 2014-11-23 02:18:14 +0200

.. :Author: Emin Reşah .. :Date: <12051 - Thu 21:07>

Pournelle prensibi denen bir ilke der ki, /bir organizasyonda iki çeşit insan bulunur: Birincisi o organizasyonun amacına yönelik çalışır, diğerleri de o organizasyonun kendisi için çalışır./ Yani, mesela orduyu *vatan korumak* amacıyla seçenler ve bizatihi *orduyu korumak* amacıyla seçenler vardır. İlke şöyle devam eder. /Kurucular genelde ilk kısımdandır, yani organizasyonu amacına yönelik olarak çalıştırır, ancak zaman içinde organizasyonun kendisini korumayı hedefleyenler daha etkin olur. Bu da yozlaşmayı getirir./

İnsanların bir araya geldiği hemen tüm organizasyonlarda sanırım geçerli. Bizde *önce Mülkiye, sonra Türkiye* diyenler bunu sloganlaştırmışlar, ancak Gülen cemaatinden, Katolik kilisesine, Üniversite mezun derneklerinden, cami yaşatma derneklerine muhtemelen bütün organizasyonların akıbeti bu şekilde gerçekleşiyor.

Önce bir amaç (vatanı korumak, insanların imanını kurtarmak...) sonra bu amaca yönelik araçlar (silah, askerlik, okul yaptırmak, kitap dağıtmak), sonra bu amaçların verimli hale getirilmesi ve genişletilmesi, sonra bu genişlemenin getirdiği tali amaçlar (askerler için ordu evleri, tatil kampları, okulların reklamı için gazete, dış ülkelerle ve bürokrasiyle iyi geçinme, bürokrasiye sızma), sonra bu tali amaçların asıl amaçları sallayacak ölçüde büyümesi...

Bir organizasyon başarılı oldukça artı değer üretir. Bu artı değer nasıl paylaşılabileceğini ise tali hedefler asıl hedeflerden daha çok belirlemeye başlar, çünkü insanların çoğu *hemen* fayda görmek isterler, fazla beklemeden. Tali hedeflerin (ordu evleri, bürokrasiye sızma) dolaylı yoldan asıl hedefi de kolaylaştırdığı iddia edilir ve bunun aksini söylemek mantıken zaten zordur.

Nihayetinde bu artı değerden vazgeçmek istemeyen ve asıl derdi bunun dağıtımını olan bir yönetici sınıfı oluşur. Asıl amaç unutulur veya sloganlaşır. Organizasyon dış güçlerin zorlamasıyla yenileninceye kadar da böyle devam eder.

Kim kendini yeniler, kim kaybolur gider, zaman belirler.